

REVISTA ECONOMICĂ.

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC.

Organul oficial al „SOLIDARITĂȚII”, asociațiune de institute financiare ea însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „SOLIDARITATEA” sunt:

Agricola (Ecica), Agricola (Hunedoara), Agricola (Lugoș), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ancora, Ardeleana, Arieșana, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Avrigeana, Bănățana, Banca Poporală (Caransebeș), Banca Poporală (Dej), Banca Poporală (Arpașul-inf.) Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Bocșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de păstrare (Mercurea), Cassa de păstrare (reuniune) (Săliște), Câmpiana, Cârțișoreana, Chiorana, Chișeteiana, Codreana, Codrul (Buteni), Codru (Lupșa), Comuna, Concordia (T.-Uzdin), Concordia (Ghria), Cordiana, Coroana (Bistrița), Coryneana, Creditul, Crișana, Cugiereana, Decebal, Detunata, Doina, Drăganul, Dunăreana, Economia (Cohalm), Economul, Făgețana, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănițerul, Hațegana, Însoțire de credit (Vestem), Institut de credit (Mehadia), Institut de credit (Gavoșdia), Isvorul (Sângeorgiu), Isvorul (Sebeșul-inf.), Isvorul (Ighiu), Iulia, Lăpușana, Ligidiana, Lipovana, Luceafărul, Lumina, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana (Corniareva), Murășiana, Murășanul, Maramurașana, Nădlăcana, Negoiul, Noiana, Olteana, Oraviciană, Orientul, Patria, Piatra, Plugarul (Săcădate), Poporul (Lugoș), Poporul (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reun. de impr. și păstrare (Ilva-mare), Rîureana (Cap.-Mănăstur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana (Caransebeș), Sebeșana (Sebeșul săsesc), Secășana, Selăgeana, Sentinela, Silvania, Someșana, Speranța (Hosman), Steaua, Șercăiana, Șoimul (Uioara), Șoimul (Vașcău), Târnavăana, Timișana, Țibleşana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul (Sânămărtin), Vulturul (Tășnad), Zărăndeana, Zlăgheana, Zorile.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 12.—, pe 1/2 an K 6.—

Redactor responsabil:
CONSTANȚIN POPP.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

Adunarea generală a „Albinei”.

Azi înainte de amăzi și-a ținut primul nostru așezământ financiar a 43-a adunare generală ordinară, în sala festivă a Muzeului «Asociațiunii».

Interesul acționarilor față de această adunare generală a fost extraordinar de mare. Au participat la ea 100 acționari, reprezentând în total 12218 acții cu 1660 voturi.

Adunarea generală a fost prezidată de viceprezidentul I. al direcțiunii d-l *Dr. Eusebiu R. Roșca*, asistat de d-l *Ioan Vătășan*, în calitate de notar și de d-nii *Dr. Oct. Russu* și *Lazar Triteanu* ca scrutinători la alegeri și verificatori ai procesului verbal, și a decurs în deplină ordine.

Adunarea generală după ascultarea raportului direcțiunii asupra anului de gestiune 1915, ce-l publicăm mai jos în întregime, precum și a bilanțului și a raportului comitetului de supraveghiere — a aprobat bilanțul încheiat cu un profit net de K 471,114.75 și a dat atât direcțiunii, cât și comitetului de supraveghiere descărcare pentru gestiunea lor pe anul expirat.

Profitul net de K 471,114.72 s'a hotărît a se împărți, conform propunerii prezentate de direcțiune, precum urmează:

1. Dividendă și supradividendă . . . K 360,000.—
2. Tantiemă statutară membrilor direcțiunii, comitetului de supraveghiere și funcționarilor institutului . . . „ 44,489.52
3. Remunerațiune funcționarilor fără drept la tantiemă și servitorilor . . . „ 5,000.—
4. Pentru scopuri culturale și de binefacere . . . „ 35,000.—

5. Fondului general de rezervă . . . K 16,625.20
6. Fondului de pens. al funcționarilor „ 10,000.—

Dividenda anului 1915 s'a fixat astfel cu 6% de coupon, plătită imediat după adunarea generală.

Prin dotațiunile de sus: Fondul general de rezervă s'a urcat la K 1.216,625.20 iar Fondul de pensiune la K 927,511.—.

După primirea propunerii direcțiunii, referitoare la distribuirea sumei, destinate pentru scopuri culturale și de binefacere și fixarea prețului marcelor de prezență cu K 10, ca și în trecut, a urmat alegerea a 6 membrii în direcțiune la locurile vacante și în locul celor eșiți după ordinea vechimei.

Au fost aleși:

Domnii *Dr. Nic. Comșa*, *George Dima* și *George Pop de Băsești*, cu mandat pe 5 ani; Domnul *Dr. Ioan Mihu*, cu mandat pe 4 ani; D-l *Dr. Ilie Beu*, cu mandat pe 2 ani și D-l *Dr. Ioan Stroia* cu mandat pe un an.

Cu acestea adunarea generală s'a încheiat.

Iată acum raportul direcțiunii către adunarea generală:

Activitatea economică-financiară din toată Europa, și în măsură mai mare sau mai mică din celelalte continente, a stat întreg anul 1915 sub nemijlocita influință a războiului.

Producțiunea s'a restrâns la cei mai indispensabili articoli de consum și la satisfacerea trebuințelor armatei. Importul a scăzut pentru unii articoli la un minim, sau a încetat de tot.

Consumul din contră a crescut neîntrerupt din cauza concentrărilor mari, iar reducerea producțiunii și creșterea consumului a avut ca urmare o urcare continuă a prețurilor.

Circulațiunea banilor a ajuns la sume necunoscute mai înainte, și ca consecință s'a stabilit o abundență extraordinară de numărare.

Poporațiunea neatinsă direct de războiu, care și-a putut continua ocupațiunea obicinuită, și în special fărănimea a realizat astfel de beneficii, încât nu numai s'a putut elibera de toate angajamentele, ci a putut face chiar cruțări și depuneri.

Efectele acestor stări s'au simțit și la institutul nostru în măsură destul de însemnată, cum arată datele, ce urmează.

Afacerile active ale institutului s'au redus cu sume considerabile și adevărate:

Portofelul de cambii cu K 8.200.000 —, Imprumuturile pe cambii cu acoperire ipotecară cu K 600.000 —, Imprumuturile ipotecare cu K 800.000 —.

Pe lângă această scădere a afacerilor active, abundența numărării s'a manifestat și în creșterea depozitelor spre fructificare cu K 31 milioane.

Numărul astfel aglomerat l-am folosit — în lipsă de afaceri — pentru achitarea reescontului, care ajunsese cu sfârșitul anului 1914 la aproape K 8 milioane, și a lombardului de K 2.2 milioane.

Scrisuri fonciare n'am emis nici în anul curent, pentru-că din emisiunile anterioare aveam încă un depozit de K 725.500 —, nominal. Dar emisiuni nouă n'am putut face nici din cauza împrejurărilor nefavorabile scrisurilor fonciare, create prin cele două împrumuturi de războiu cu 6% și 5½% emise în Maiu și Noemvrie 1915.

La aceste emisiuni de stat institutul nostru încă a luat parte activă, subscriind pentru sine sume însemnate, și înlesnind clientelei subscripția prin plățirea depozitelor, fără a țineă cont de restricțiunile moratorului. Suma scrisă la institutul nostru din cele două împrumuturi — aproape întreagă din depuneri — face K 2.6 milioane.

O altă cauză, pentru care — pe lângă cursul urcat de K 98 — al scrisurilor fonciare de 5% — afacerile noastre de emisiune au stagnat, este împrejurarea, că lipsindu-ne până acum fondul special de garanție de K 3 mil., scrisurile noastre fonciare nu sunt scutite de dare și astfel nu se bucură nici de celelalte favoruri împreunate cu aceasta scutire.

Profitând de abundența actuală de numărare și de cursul relativ scăzut al hârtiilor de valoare, am procurat o cantitate suficientă de efecte de stat și scrisuri fonciare; astfel suntem în situația plăcută a Vă raportă, că direcțiunea, în ședința din 28 Martie a. crt., a decis crearea fondului de K 3 milioane ca acoperire specială pentru emisiunile de scrisuri fonciare ale institutului și a făcut deja pașii necesari pentru recunoașterea favorurilor stabilite în art. de lege 30 din 1889.

Recunoscând necesitatea, direcțiunea s'a ocupat cu chestiunea reformelor administrative și organizatorice, pregătind proiecte pentru modificarea statutelor și regulamentelor institutului, cari le va prezenta adunării generale la timp potrivit.

Cu părere de rău Vă aducem la cunoștință, că în cursul anului 1915 a renunțat la mandatul de membru al consiliului de administrație d-l prezident Alexandru Lebu, «din cauza vârstei înaintate și mai mult din cauza stării sale sanitare. Domnul A. Lebu a făcut parte din direcțiune dela adunarea generală din 1892, a fost un timp vice-prezident, apoi prezident al direcțiunii, împlinindu-și însărcinarea totdea-

una cu mult tact și interes pentru afacerile institutului. Ținând seamă de dorința d-lui A. Lebu Vă rugăm să luați la cunoștință mulțămitele sale pentru încrederea cu care l-ați onorat alegându-l de mai multeori în direcțiune.

Tot din motive sanitare a renunțat la mandat și dl membru Ilie Trăilă, avocat în Vârșeț prin scrisoarea din 6 Aprilie 1916.

Dl Trăilă a făcut parte din direcțiune dela adunarea generală din 1901, și a fost totdeauna un sprijinitor al intereselor institutului nostru,

În fine a renunțat la mandat dl Antoniu Mocsonyi, ales membru al direcțiunii în adunarea generală din 15 Maiu 1915.

Dar pe lângă aceste renunțări din direcțiune ne este dat să aducem la cunoștința adunării generale trecerea la pensie, întâmplată la sfârșitul anului 1915 la cerere proprie, a directorului executiv, a dlui *Partenie Cosma*, despre care putem afirmă, că întreagă viața și-a dedicat-o intereselor institutului nostru. Timp de 30 ani a condus dânsul cu devotament și energie afacerile institutului, dupăce mai înainte 8½ ani fusese avocatul lui.

Progresele frumoase realizate de institut în acest interval se pot ușor evidenția, dacă comparăm bilanțul anului 1885, cu cel al anului 1915.

Capitalul propriu de atunci de K 600.000 a ajuns astăzi la K 6 mil., fondurile de rezervă s'au urcat dela K 125.000 la K 2.68 mil. iar activa totală dela K 6.6 mil. la K 46.7 mil.

Aceste succese sunt în cea mai mare parte meritul directorului executiv, ale d-lui *Partenie Cosma*, care și pe alte terene ale vieții noastre publice a dezvoltat o activitate din cele mai fecunde.

În postul devenit astfel vacant, direcțiunea, în ședința dela 4 Octomvrie 1915 prin concludul Nr. 244 a numit director pe șef-contabilul institutului, dl *Iosif Lissai*, cel mai vechiu și mai versat în afaceri funcționar, care are deja 35 ani de serviciu la institut și oferă garanție deplină că afacerile institutului vor continua cursul normal de azi.

Despre statul funcționarilor Vă informăm, că din 72 funcționari definițivi sunt 34 concentrați, afară de practicanți, și anume din 31 funcționari dela Centrală sunt concentrați 16, iar din 12 servitori sunt 7 concentrați.

Deși redus numărul funcționarilor activi aproape la jumătate, totuși afacerile institutului, mulțamită zelului și abnegațiunii funcționarilor rămași, n'au suferit, ceace cu plăcere și cu recunoștință constatăm la această ocaziune.

După ordinea vechimei ies din direcțiune d-nii: Dr. Nicolae Comșa, George Dima și George Pop de Băsești.

Veți avea deci să alegeți la locul său în consiliul de administrație: 3 membri cu mandat pe 5 ani, 1 membru cu mandat pe 4 ani în locul d-lui Antoniu Mocsonyi, 1 membru cu mandat pe 2 ani în locul d-lui Alex. Lebu și 1 membru cu mandat pe 1 an în locul d-lui Ilie Trăilă.

Membri ieșiți în sensul § 37 din statute pot fi realeși.

* * *

Din raportul direcțiunii mai relevăm următoarele date: În cursul anului 1915 a crescut numărul depozitelor spre fructificare cu 1066 la 9162 în sumă

de K 25.605,858— (+ față de 1915 de K 3.116,395·71). Din contră s'a redus; numărul cambiilor cu 15,703 la 28,885 în sumă de K 11.060,843— (reduc cu K 8.198,861·21); numărul obligațiunilor cu caveti cu 1,228 la 8,700 în sumă de K 1.413,945·46 (minus față de 1914 de K 223,051·80). Numărul obligațiunilor de împrumuturi ipotecare s'a redus cu 447 la 4,299 și în sumă cu K 811,264— la K 11.708,636, care pretențiuni sunt asigurate prin hipotecă, având un areal de 111,881— jug. 1,302 st. □ în valoare de K 45.017,891—.

Revirementul total al Cassei a fost în 1915 de K 189.369,698·38, al contului Giro dela Banca Austro-Ungară de K 37.065,813·81, iar al Prima Notei de K 97.658,395·28.

Al patrulea împrumut de războiu ungar.

Subscripțiunea la al patrulea împrumut de războiu ungar, începută la 19 Aprilie a. c. continuă în toată țara cu mult zor, astfel că până la încheierea subscripțiunii 23 Mai a. c. suma ce se va semna nu numai va împlini, ci va întrece chiar toate așteptările.

După știrile ziarelor din capitală, bănci, instituții, fonduri, ca și particulari cu disponibilități de numărare, din capitală, ca și din province emulează în a semna sume cât mai considerabile.

La băncile noastre încă s'au subscris până în prezent, după știrile ce avem, însemnate sume asupra noului împrumut. Ele se pot evalua la circa 2 milioane, o sumă pentru împrejurările noastre foarte mare, considerând că la subscripțiunile anterioare, pentru împrumuturile de războiu de mai înainte, asemenea au participat băncile și alte instituții ale noastre, precum și particularii cu mai multe milioane.

După informațiile, ce avem s'au subscris, până la mijlocul săptămânii curente: la „Albina“ Centrala, Sibiiu peste K 900,000— la care sumă institutul însuși participă cu K 200,000—; la „Victoria“, Arad K 225,000—; la „Lumina“, Sibiiu K 135,000— din care sumă Consistorul archidiecezan K 100,000—; la „Cassa de păstrare“ (reuniune) din Săliște s'au subscris K 271,500— etc.

Subscripțiunea se continuă și în cercurile băncilor noastre cu zel. Cursul de emisiune dela 5 crt încolo, până la încheierea subscripțiunii, 23 Mai a. c. incluziv, este K 97·50 pentru obligațiunile de rentă 6% și K 92·20 pentru bonurile de tezaur de 5½% dacă dacă prețul se depune deodată și K 98 resp. K 92·60 dacă se plătește în rate.

Prolongirea termenului pentru ridicarea protestului.

Zilele trecute a apărut noua ordonanță a guvernului, emisă sub Nr. 1547/916 M. E., prin care se *prolongește termenul de ridicare a protestului* pentru cambiile, asignațiile comerciale și warrant-urile, scadente până la 31 August 1916 — pe alte 3 luni, adică până la 4 Septembrie 1916.

Textul noii ordonanțe este următorul:

§ 1. Termenul fixat pentru prezentarea spre plată și în lipsă de plată pentru ridicarea protestului, în ordonanța guvernului Nr. 2807/915 M. E., Nr. 3926/915 M. E. și 532/915 M. E., precum și în lege, cu privire la cambiile, la asignațiile comerciale și la warrant-urile scadente, sau cari vor ajunge la scadență până incluziv 31 August 1916, se *prolongește până incluziv 4 Septembrie 1916.*

În acelaș interval poate urmă și prezentarea spre plată pentru onoare a hârtiilor de mai sus.

Dispozițiile §-ului 24 a ordonanței de sistare a moratorului se extind în general asupra hârtiilor amintite în alinea premergătoare.

§ 2. Dispozițiile cuprinse în ordonanțele referitoare la moratoriu și în ordonanța de sistare a moratorului, cu privire la cambiile, asignațiile comerciale și warrant-urile supuse moratorului rămân neatinse prin această ordonanță.

§ 3. Ordonanța prezintă întră în vigoare la 1 Iunie 1916 și are valoare și pentru Croația-Slavonia.

Avuția națională a României.

Din prilejul emisiunii primului împrumut național al statului român, revista „Argus“ publică, câteva cifre globale asupra valorii ce reprezintă averea națională a regatului român. Cifrele le împrumută din o lucrare a dlui Dr. I. N. Angelescu, publicată în anul trecut și în care averea totală a României este evaluată la 28 miliarde, cifră ce poate fi majorată de prezent, fără nici o exagerare, cu cel puțin 30%.

Iată din ce constă aceasta însemnată avere a regatului român:

Agricultura: Pământ arabil. Intinderea 6 milioane Ha. Valoarea 15 miliarde lei.

Producțiunea agricolă. Valoarea brută un miliard și 300 milioane lei. Valoarea netă 760 mil. lei.

Pășune. Intinderea un milion Ha. Valoarea 600 milioane lei.

Ogoare șterpe. Intinderea 300,000 Ha. Valoarea 300 milioane lei.

Păduri: Suprafața păduroasă 2 și jum. milioane Ha. Valoarea lemnului 1 miliard lei. Valoarea terenurilor păduroase după defrișare 2 miliarde lei.

Exploatarea anuală de lemne. Intinderea 63,000 Ha. Valoarea 50 milioane lei.

Pescăriile: Evaluarea 100 milioane lei. Venit anual 4 milioane lei.

Minele: Valoarea producției anuale (în 1911) 66 milioane lei. Valoarea fondului minier 1 miliard și 300 milioane lei.

Proprietatea urbană: Venit anual 70 milioane lei. Valoarea 1 și jum. miliarde lei.

Căile ferate și flota comercială: Valoarea 1 miliard lei.

Industria și comerțu: Industria mare 500 milioane lei. Industria mică meseriile și comerțul 4 miliarde și jumătate lei. La suma aceasta mai vine adausă *rezerva metalică*, adică stocul de aur, argint și trate, considerate ca aur al Băncii Naționale (la 22 April a. c.) de Lei 420 milioane.

AGRICULTURĂ.

Situația agricolă.

În **Ungaria**. Din raportul ministeriului nostru de agricultură, publicat la 6 Maiu, pe baza rapoartelor înaintate din 1—4 I. c., de către raportorii agricoli și de către inspectoratele agricole, dăm și noi următoarele date asupra situației agricole în țară:

Dela ultimul raport ministerial din 18 Martie a domnit mai întâi în curs de 3 săptămâni mai mult timp senin și neobicinuit de cald la această dată, iar în alte 3 săptămâni timp în genere rece și ploios. O răcire mai mare a temperaturii a avut loc în zilele dela 10—13 Aprilie, și aceasta nu numai în regiunea munților, ci chiar și pe Alföld, unde a căzut o brumă destul de groasă.

După încetarea frigului mai simțitor de peste noapte, în jumătatea a doua a lunii Aprilie, termometrul a început a se ridica numai cu încetul, ajungând la înălțimea normală abia la 1 Maiu. În primele săptămâni ale perioadei, de care ne ocupăm, timpul în genere a fost lipsit de ploi și de ninsoare. În ultimele 3 săptămâni ale acestei perioade au fost ploi în multe comitate.

Cu revenirea unui timp mai călduros au încetat și ploile în primele zile ale lunii Maiu și de atunci domnește timp mai uscat și mai călduros. Timpul în preponderanță uscat și cald din luna Martie a fost favorabil atât pentru facerea lucrărilor din câmp, cât și pentru dezvoltarea sămănăturilor de toamnă. Lucrările economice au progresat așa de bine, că până la începutul lunii Aprilie s'a putut sămăna partea cea mai mare a spicoaselor de primăvară, anume: ovăsul, orzul și măzerichea cu ovăs.

La începutul lui Aprilie urmând ploi abundente, pământul s'a umplut de apă astfel, că lucrările agricole restante s'au putut îndeplini toate numai în locuri singuratice, colinoase, iar în locurile așezate s'a adunat din nou apă, întocmai ca în cursul toamnei și iernei trecute. La începutul lui Maiu pornind iarăși timp cald și uscat, s'au putut de nou relua lucrările întrerupte timp mai îndelungat. E totuși fapt, că o parte a acestor lucrări abia se va putea face la timp. Dacă astfel teritorii mai considerabile în singuratice locuri vor rămâne nesămănite, aceasta se va putea atribui mai mult timpului nefavorabil din Aprilie.

Holdele de grâu de primăvară s'au dezvoltat și întărit bine în urma timpului favorabil din Martie. Frigul și ploile de Aprilie au împedecat încâtva această frumoasă dezvoltare și pe locurile mai așezate sămănăturile, în urma umidității, au rămas galbine. În aceste locuri a început a se ivi rugina. După încetarea ploilor, aceste sămănături au început însă a-și redobândi culoarea verde de odinioară. Cu excepția acestui regres, care se observă de altfel numai în puține locuri, sămănăturile prospiciază în genere bine, fiind

frumoase și puternice. Acolo însă unde pământul nu a putut fi pregătit destul de bine, holdele au fost năpădite de buruiană. În unele regiuni, unde apa a stat baltă peste iarnă și în urma ploilor din Aprilie, sămănăturile au perit aproape cu desăvârșire, așa că după ce acestea locuri se vor svântă, ele vor trebui din nou arate.

Secara de toamnă se desvoltă frumos. În cele mai multe regiuni înspică și în scurt va înflori. Paiul este în genere mare. În unele locuri secările sunt rari. Ici-colea agricultorii se plâng că îi strică insectele. În unele locuri secările bine dezvoltate au căzut.

Spicoasele de primăvară sămănite de timpuriu au răsărit frumos și în genere sunt în stare bună, cu toată ploile din Aprilie le-a împedecat puțin în creștere. Unde aceste spicoase nu au putut fi sămănite în Martie, au trebuit să se sămene numai la începutul lui Maiu, din cauza ploilor din Aprilie. Aceasta e cauza, că pecând în unele locuri sămănăturile de primăvară sunt frumoase, în altele abia acum răsar, în-deosebi ovesele. În sămănăturile de primăvară, ce au răsărit, se arată multă rapiță sălbatică și alte buruieni.

Cucuruzul, din cauza timpului ploios în Aprilie, în cele mai multe regiuni ale țării se sămăne acum. O parte a locului destinat pentru cultura cucuruzului a stat încă din toamnă sub apă, care n'a putut să se svante din cauza timpului umed din primăvară. Unde condițiile pentru sămănat au fost favorabile, acolo cucuruzul este deja de mult în pământ, ba în unele locuri a început să și răsară. Urmând timp uscat sămănatul cucuruzului s'ar putea face pretutindeni la timp.

Cartofii. Punerea acestora, din cauzele susamintite, în multe locuri se face numai acum, și numai în locurile mai ridicate s'a putut sfârși deja. Soiurile timpurii au răsărit și se desvoltă frumos în multe locuri.

Napii de zahar și de nutreț în partea cea mai mare s'au sămănat, în unele locuri s'au și săpat și în genere se desvoltă frumos.

Rapița. Timpul a fost favorabil pentru dezvoltarea rapiței. Ea este acum în floare. Frigul de peste noapte i-a stricat numai în puține locuri. Se speră o recoltă bună mijlocie.

Plantele de grădină și plantele păstăioase, în partea cea mai mare, au fost sămănite, cu excepția fasolei, care se sămăne acum. Sămănăturile se desvoltă frumos și numai în puține locuri au suferit din cauza ploilor. Pentru dezvoltarea pe mai departe a acestora ar fi totuși necesar timp uscat și mai cald.

Varza se desvoltă frumos. Răsăditul se face acum în partea cea mai mare a țării.

Hemeiul se desvoltă mulțumitor. Vlăstarii îi sunt frumoși. Săpătul și tăiatul se face acum.

Cânepa și inul parte au fost sămănite, parte se sămăne acum.

Plantațiunile de tutun din paturile calde să desvoltă bine și sunt puternice. Răsăditul lor s'a început.

Plantele de nutreț au fost foarte favorizate de timp. **Trifoiul și lucerna** s'au dezvoltat frumos și sunt

abundente, cu excepția celor din locurile unde a plo-
uat prea mult. Cositul lor s'a început în multe locuri.
Măzăricea a răsărit și se desvoaltă mulțumitor. Se
speră o recoltă bună.

Livezile. Iarba din livezi se desvoaltă în genere
bine. Producțiunea de fân se speră a fi îndestulitoare.

Pășunile stau în genere bine și îmbie vitelor
hrană din belșug.

Pomii. Bruma din Aprilie a cauzat soiurilor tim-
purii stricăciuni mai mari numai în unele comitate.
Iei-colea omidele pricinuesc pagube.

CRONICĂ.

**O conferență despre activitatea „Solidarității” și
a revizorilor ei.** La congresul regnicolar al institutelor
financiare, ce a avut loc în 7 crt. în Budapesta, sub
prezidiul fostului ministru de finanțe, L. Lukács, s'a
dat cetire între altele, și unei referade a dlui *Ioan I.
Lăpădatu*, asupra activității de 18 ani a „Solidarității”
și a rezultatelor practice realizate prin instituția revi-
zorilor noștri experți, referadă pregătită anume în ve-
derea activării Centralei institutelor de bani. Referada
a fost ascultată, conform informațiilor, ce avem, cu
viu interes de număroși bărbați de specialitate în ale
băncilor, prezenți la congres.

Centrala institutelor de bani. Până la 1 Maiu a.
c., termin până la care institutele de bani, întemeiate
în formă de societăți pe acții, și-au putut anunța ata-
șarea la Centrală — s'au anunțat ca membrii la această
instituție în total 1230 de institute de bani. Intre ace-
stea se află, pe lângă cele mai multe bănci din capi-
tală și bănci maghiare din provincie, și număroase
institute de bani românești, săsești și croate.

Dela 1 Matu n. a. c. numărul membrilor a mai
crescut considerabil, căci foarte multe institute, cari
din vr'un motiv oarecare au întârziat a se anunța până
la 1 Maiu a. c., au cerut și obținut dela Ministerul de
finanțe amânare pentru a se putea anunța și ulterior.

Numărul membrilor se va mai înmulți și cu in-
soțirile, cari se ocupă cu afaceri de bancă și cari,
precum se știe, pot cere admiterea lor în legăturile
„Centralei” numai după constituirea acesteia.

Iubileul de 100 ani al Băncii Austro-Ungare. Din
prilejul aniversării existenței de 100 a Băncii Austro-
Ungare *consiliul general* a băncii de emisiune va țineă
la finele acestei luni o ședință plenară festivă. Banca
Austro-Ungară s'a înființat în Mai 1816 sub firmă
„Privilegierte Oesterreiche Nationalbank”, a primit la
15 Iunie 1817 prima sa patentă pe 25 de ani și la 15
Iulie 1841 prolongirea acestui privilegiu pe alți 25 de
ani. De prezent situația de drept a Băncii Austro-U-
ngare se întemeiază, precum se știe, pe un pact în-
cheiat între corpurile legiuitoare a celor două state
dualiste și între bancă.

Primul împrumut național al României. La 4 crt.
s'a început subscripțiunea la noul împrumut de Lei
150.000.000, ce-l contractează statul român pentru în-
destularea nevoilor, create de împrejurările excepțio-
nale, prin cari trece țara. Este *primul* împrumut nați-
onal, ce-l emite statul român și se emite în formă de
rentă amortibilă 5%, nedenuțabil în termen de 7 ani,
socotiți dela 1. April 1916. Prețul de emisiune este
fixat cu Lei 84 suta de capital nominal, plus intere-
sele de 5% dela 1 April 1916 până la achitarea vâr-
sămintelor. Subscripțiunea durează dela 4 — 18 Mai a. c.

Împrumutul a avut, precum se anunță, un succes
strălucit; dejă în prima zi când s'a deschis subscrip-
țiunea suma subscrisă a trecut, singur în București,
preste Lei 120 milioane, încât probabil că până la în-
cheierea subscripțiunii suma de Lei 150.000.000 va fi
de 4—5 ori suprasemnată.

Venitul național al Austriei și Ungariei este evaluat
de economistul Fr. Fellner, într'un studiu recent la K
6741.7 milioane pentru *Ungaria* și K 12.564.7 milioane
pentru *Austria*. La sumele de sus mai vin adause ve-
nituriile provenite din prestațiunile personale, anume
K 831 milioane în Ungaria și K 1947 milioane în A-
ustria.

În Ungaria vine asupra fiecărui locuitor un venit
curat de K 325.03, iar în Austria K 443.58.

Dividenda băncilor noastre pe anul 1915.

Banca	%	Suma K
«Agricola», Sebeș	5	5.—
«Ajutorul»	6	6.—
«Albina»	6	12.—
«Ardeleana»	8	8.—
«Arieșana»	5	5.—
«Armonia»	6	6.—
«Auraria», Abrud	9	18.—
«Aurora», Năsăud	8	8.—
«Avrigeana»	8	8.—
«Banca Poporală», Caransebeș	4	4.—
«Banca Poporală», Dej	4	4.—
«Banca Poporală», Arpaș	5	5.—
«Banca Carpaților», București	6	32.50 lei
«Bihoreana»	5	10.—
«Boșșana»	6	6.—
«Brădetul»	14	7.—
«Buciumana»	5	2.50
«Casele privilegiate de împrumut pe amanet», București	7	37.50
«Cassa de păstrare», Sasca-montană	6	6.—
«Cassa de păstrare», Săliște	8	16.—
«Cassa de păstrare», Mercurea	6	6.—
«Câmpeana», Mociu	5	5.—
«Cârțișoreana»	10	10.—
«Chiorana»	5	5.—
«Codru», Lupșa	6	2.40
«Concordea», Gherla	5	5.—
«Concordia», Uzdin	7	7.—
«Cordiana»	8	8.—
«Coróna», Bistrița	6	16.—
«Corvineana»	7	7.—

Banca	%	Suma K
«Crișana»	8	8—
«Cugiereana»	7	7—
«Decebal»	5	5—
«Detunata»	6	3—
«Doina»	6	6—
«Economia», Cohalm	6	6—
«Făgețana»	4	8—
«Furnica»	6	24—
«Geogeană»	6	6—
«Goronul»	5	5—
«Grănișterul», Dobra	5	5—
«Grănișterul», Herseni	4	2—
«Hațiegana»	6	6—
«Izvorul», Ighiu	5	5—
«Isvorul», Sebesul-de-jos	7	7—
«Iulia»	12	12—
«Lăpușana»	5	5—
«Lipovana»	4	8—
«Luceafărul», Vârșeț	5	5—
«Lumina»	4	8—
«Maramurășana»	5	5—
«Mărgineana»	6	6—
«Mercur», Năsăud	9	12—
«Mielul»	10	10—
«Monoreana»	7	3-50
«Murășana»	6	6—
«Murășanul»	5	10—
«Negoiul»	8	4—
«Nădlăcana»	6	6—
«Noiana»	6	6—
«Olteana»	7	7—
«Oraviciana»	5	5—
«Orientul»	5	5—
«Patria»	9	18—
«Piatra», Teiuș	7	7—
«Poporul», Lugoj	5	5—
«Porumbăceana»	7	7—
«Progresul»	5	5—
«Riureana», Capolnoc-Mănăștur	8	8—
«Sebeșana», Caransebeș	7	15—
«Sebeșana», Szászsebes	5	5—
«Secășana»	5	5—
«Selăgiana»	6	6—
«Sentinela»	6	6—
«Someșana»	6	12—
«Speranța», Hosman	5	2-50
«Steaua»	7	7—
«Șercăiana»	8	8—
«Șoimul», Uioara»	4	4—
«Șoimul», Vașcău	5	2-50
«Târnăveana»	5	5—
«Turnu-Roșu»	6	6—
«Vatra»	4	4—
«Viitorul»	6	6—
«Voileana»	6	6—
«Vulturul», Sânmărtin	7	7—
«Vulturul», Tășnad	4	5—
«Victoria»	10	20—
«Zărândeana»	8	8—
«Zlăgnea»	7	3-50
«Zorile»	6	3—

Posta redacțiunii.

Funcționar de bancă. În urma dispozițiilor lămurite ale statutelor Dv. este evident, că tatăl, dacă el însuși are deja cele 10 voturi maxime admise de statute, nu mai poate ple-nipotența pe a treia persoană să voteze în numele copiilor sei.

Sumarul:

Adunarea generală a „Albinei”. — Al patrulea împrumut de război ungar. — Prolungirea termenului pentru ridicarea protestului. — Avuția națională a României. — Agricultură: Situația agricolă. *Cronică*: O conferință despre activitatea «Solidarității» și a revizorilor ei, Centrala institutelor de bani, Jubileu de 100 ani al Băncii Austro-Ungare, Primul împrumut național al României, Venitul național al Austriei și Ungariei. — Dividenda băncilor noastre pe anul 1915. *Posta redacțiunii*.

„VLĂDEASA” institut de credit și econ., societate pe acții în Huedin-Bánffyhungad.

Aviz.

D-nul director *Iuliu Poruțiu* în 1 Maiu a. c. a trecut în pensiu, iar în locul s'a denumit de director executiv d-nul *Dr. Simion Pop*.

Depunerile instituțiilor și a corporațiilor, cari până acuma au fructificat peste 5%, pe viitor vor fructifica numai cu 5%.

Direcțiunea.

„SENTINELA”

institut de credit și de econ., soc. pe acții în Satul-nou.

Publicațiune.

«Sentinela» institut de economii și credit ca societate pe acții, cu începere dela 1 Iulie a. c. reduce etalonul de interese cu un procent după toate depunerile întrate înainte de 1 Aprilie 1916. După depuneri, a căror stare sumară nu trece peste 20 coroane nu se plătesc interese.

Darea după depuneri o plătește institutul.

2—3

Direcțiunea.

„PORUMBĂCEANA”,
cassă de econ. soc. pe acții în Porubacul-inferior.

Aviz.

Casa de economii «Porumbăceana» începând cu 1 Iulie st. n. va fructifica depunerile spre fructificare în modul următoriu:

până la Cor. 5,000 cu 4%.

până la „ 10,000 „ 4¹/₂%.

peste „ 10,000 „ 5%.

Darea o plătește și pe mai departe institutul.
Porumbacul-inferior 30 Aprilie 1916.

2—3

Direcțiunea.

„LINA“

reuniune de păstr. și credit ca însoț. în Ceanul-deșert. — takaré- és hitelegylet, mint svövetkezet Pusztacsán.

CONVOCALLRE.

Membrii reuniunii de păstrare și credit ca însoțire „Lina“ din Ceanul-deșert (Pusztacsán) se invită la

a IV-a adunare generală ordinară,

care se va ține la 21 Maiu a. c., la 2 ore p. m., în edificiul școlii gr. cat. din Ceanul deșert, cu următorul

Program:

1. Constituirea adunării.
2. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere de pe anul de gestiune expirat.
3. Hotărîre asupra venitului curat și darea absolutorului atât pentru direcțiune cât și pentru comitetul de supraveghiere.
4. Alegerea comitetului de supraveghiere pe un nou period de 3 ani.
5. Eventuale propuneri.

Ceanul-deșert, la 7 Maiu 1916.

Direcțiunea.

MEGHIVÓ.

A pusztacsáni „Lina“ takaré- és hitelegylet mint svövetkezet tagjai meghivatnak

a IV-ik rendes közgyűlésre,

mely 1916. május hó 21-én d. u. 2 órakor a pusztacsáni görög-kath. iskola épületében fog megtartatni a következő

Tárgysorozattal:

1. A közgyűlés megalakulása.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése múlt évi működéséről.
3. Határozat a tiszta nyereség felett és ugy az igazgatóságnak mint a felügyelő-bizottságnak felmentvény megadása.
4. A felügyelő-bizottságnak ujonnan 3 évre való megválasztása.
5. Esetleges indítványok.

Pusztacsán, 1916. május 7-én.

Az igazgatóság.

Activa — Vagyon

Contul Bilanț cu 31 Dec. 1915. — Mérlegszámla 1915. dec. 31-én.

Pasiva — Teher.

	K	f
Cassa în numărar — Készpénz	177	08
Imprumuturi — Kölcsönök	15,182	20
Mobiliar — Berendezés	100	—
Abscriere — Leírás	10	90
	<u>15,449</u>	<u>28</u>

	K	f
Părți fundamentale — Üzletrészek	2,128	—
Fond de rezervă — Tartalékalap	243	53
Fond pentru biserică — Templom alap	174	76
Depuneri spre fructificare — Betétek	1,820	53
Reescompt — Visszleszámitolás	4,639	—
Cont-curent — Folyószámla	6,300	41
Interese de cvote neridicate — Fel nem vett üzletrészi kamat		8 90
Interese anticipate — Előlegezett kamatok		127 10
Profit — Nyereség		<u>7 05</u>
		<u>15,449 28</u>

Debit — Tartozik

Contul Profit și Pierdere. — Nyereség- és veszteség-számla.

Credit — Követel

	K	f
Interese de depuneri — Betéti kamatok	86	50
Interese de reescompt — Visszleszámitolási kamatok	1,382	50
Spese — Költségek	131	03
Dare — Adó	286	50
Abscrieri — Leírások	10	—
Profit — Nyereség		<u>7 05</u>
	<u>1,903</u>	<u>58</u>

	K	f
Interese și proviziuni — Kamatok és jutalékok	1,802	81
Alte venite — Egyéb jövedelmek	100	77
		<u>1,903 58</u>

Ceanul-deșert, — Pusztacsán, 31 Decembrie 1915.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

Samoilă Poruțiu m. p.

Petru Poruțiu m. p.

Ioan Fodorean m. p.

Revăzut și aflat corect — Megvizsgáltatott és rendben találtatott.

Ceanul-deșert — Pusztacsán, 7 Maiu 1916.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE: — A FELÜGYELŐBIZOTTSÁG:

Aurel Poruțiu m. p.

George Nemeș m. p.

„Asociațiunea de econ. și credit din Ghiroc“ — „Gyiroki takaré- és hitelszövetkezet“.

CONVOACARE.

Onorații membri ai «Asociațiunii de economii și credit din Ghiroc» se convoacă la

a VIII-a adunare generală ordinară,

care se va ține în 1 Iunie n. 1916, la 2 ore p. m. în școala din loc cu următorul

PROGRAM:

1. Deschiderea adunării generale.
2. Raportul general al direcțiunii și al comitetului de supraveghiere.
3. Statorirea bilanțului.
4. Darea absolutului direcțiunii și comitetului de supraveghiere.
5. Eventuale propuneri.

Ghiroco, la 6 Maiu 1916.

Direcțiunea.

Membrii asociațiunii:

Cu finea anului 1914 au fost . . .	321 membri cu 801 cvote
In anul 1915 au intrat	— „ „ — „
De tot 321 membri cu 801 cvote	
In anul 1915 au ieșit	1 „ „ 2 „
Rămâne cu finea anului 1915	320 membri cu 799 cvote.

MEGHIVÓ.

A Gyiroki takaré- és hitelszövetkezet t. tagjai ezennel a helybeli iskolában 1916. évi június hó 1-én d. u. 2 órakor tartandó

VIII-ik rendes közgyűlésre

meghivatnak.

NAPIREND:

1. A közgyűlés megnyitása.
2. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság általános jelentése.
3. A mérlegnek megállapítása.
4. Az igazgatóság és felügyelő-bizottságnak a felmentvény megadása.
5. Esetleges indítványok.

Gyüreg, 1916. évi május hó 6-án.

Az igazgatóság.

A szövetségi tagok:

1914 év végével volt tagok száma .	321 tag 801 üzletrésszel
1915 évben beléptek	— „ — „
Összesen 321 tag 801 üzletrésszel	
1915 évben kilépett	1 „ 2 „
Marad az 1915. év végén	320 tag 799 üzletrésszel.

Activa — Vagyon. Contul Bilanț cu 31 Dec. 1915. — Mérlegszámla 1915. december hó 31-én. Pasiva — Teher.

	K f		K f
Cassa în numerar — Készpénz	4,940.62	Capital de cvote încurs — Befizetett üzletrészek	57,471.40
Cambii de bancă — Bankváltók	119,158.34	Fond de rezervă — Tartalékalap	18,668.66
Imobile — Ingatlanok	9,042.31	Depuneri — Betétek	44,085.91
Efecte — Értékpapírok	4,380.—	Reescont — Visszleszámitolás	12,983.—
Mobiliar — Felszerelés	72.—	Imprumut hipotecar — Jelzálogkölcsön	2,743.46
după amortizare — törlesztés után	24.— 48.—	Profit curat — Tiszta nyereség	1,616.84
	137,569.27		137,569.27

Debit — Tartozik. Contul Profit și Perdere. — Nyereség- és veszteség-számla. Credit — Követel.

	K f		K f
Interese după depuneri — Betéti kamatok	2,459.98	Interese — Kamatok	10,049.74
Interese după reescont — Vissz. kamatok	3,874.03	Proviziuni — Jutalékok	269.60
Contribuțiune — Adó	1,485.49	Diverse — Egyéb jövedelmek	900.78
Salare — Fizetések	1,080.—		
Chirie — Házbér	80.—		
Amortizare din mobilier — Felszerelési törlesztés	24.—		
Spese de birou — Irodai költségek	599.78		
Profit curat — Tiszta nyereség	1,616.84		
	11,220.12		11,220.12

Ghiroco, la 31 Decembrie 1915. — Gyüreg, 1915. évi december hó 31-én.

I. Gaiția m. p., dir. subst. — h. v. igazg. L. Baicu m. p., contabil — könyvelő. V. Avramuțu m. p., cassar — pénztárnok.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

Ioan Stoia m. p. Titus Miu m. p. Ioan Ruja m. p. George Surdu m. p. Nicolae Buzaescu m. p. Andrei Petcu m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat conturile prezente și le-am aflat în consonanță cu registrele asociațiunii. — Alôlírott felügyelő-bizottság megvizsgálta jelen számlákat és azokat megegyezőknek találta a szövetkezet könyveivel.

Ghiroco, la 6 Maiu 1916. — Gyüreg, 1916. évi május hó 6-án.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE: — A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Petru Buibașiu m. p. Petru Vacan m. p. Iosif Buibașiu m. p. Andreiu Seiman m. p.